

HAAPSALU KUNSTIKOOLI ÕPPEKAVA

1. Haapsalu Kunstikooli õppekava on dokument, mille alusel toimub õppetöö kooli õpperühmades.
2. Õppekava on välja töötatud üleriigilise õppekava alusel, arvestades iga õppeastme ja kooli võimaluste omapära.
3. Õppekava ainekavades esitatud nõuded tagavad eelhariduse üleminekuks kutseharidusele.
4. Õppekava määrab kindlaks õppe-eesmärgid, õppeaja, õppeainete loendi koos ajalise kestuse ja ainekavadega, hindamise põhimõtted ning nõuded õppeetappide ja kooli lõpetamise kohta.
5. Õppekava koosneb üldosast ja ainekavadest.

I ÜLDOSA

Kooli õppe- ja kasvatustöö eesmärgid

1. Laste ja noorte loomevõimete avastamine ja kavakindel arendamine;
2. Professionaalse kunstihariduse õppeks tarviliku ettevalmistuse andmine ja kohaliku kultuurielu edendamine;
3. Haritud loomingulise isiksuse kujundamine, kellel on:
 - iseseisev ja loov mõtlemine;
 - õpimotivatsioon, töökultuur, -harjumused ja -vilumused;
 - oskus eesmärke seada ning püstitatud eesmärkide saavutamiseks aega, vahendeid ja võimalusi kasutada;
 - valmisolek pingutusteks ja raskusteks;
 - koostööoskus;
 - harjumus arvestada eetilisi norme;
 - vastutus oma tegevuse tulemuste eest;

Õppekava põhimõtted

1. Võrdne võimalus kunstialase eelhariduse omandamiseks ja professionaalseks õppeks ettevalmistamiseks tagab andekatele õpilastele võrdsed võimalused ühest õppeastast teise, ühest koolist teise üleminekuks
2. Ainekavad ei dikteeri vahendite, materjalide ega tehnika valikut, vaid annavad oskuste arendamiseks suunad ja tasemenõuded
3. Õppekorralduses ja õppesisu valikul arvestatakse vanuselisi, individuaalseid ja rahvuslikke iseärasusi. Kunstiainete õppes on õppeained omavahel tihedalt seotud ja õpilase areng sõltuvuses tehniliste ja vaimsete omaduste arendamise ajastamisest.

Õppeprotsess

1. Õppimise käigus analüüsib ja hindab õppija õpitavat pidevalt ning edukus sõltub õppija oskusest õppida.
2. Õpetaja on õpitegevuste kavandaja ja looja ning õppimistahtmise innustaja.

Hindamine

1. Hindamine on osa kooli õppeprotsessist. Õpilane peab teadma mida hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid.
2. Hindamise põhieesmärgid on:
 - motiveerida õpilast sihikindlamalt õppima;
 - anda teavet õppimise käigust õpilasele, õpetajale, kooli juhtkonnale, lapsevanematele;
 - määratleda õpilaste individuaalsed õpitulemused.
3. Hindamine võib olla sõnaline (analüüs / hinnang) ja numbriline (hinne):
4. Hindamisviisid
 - protsessi hindamine;
 - hindeline arvestus;
 - eksam (hindamisprotsessi võib kaasata ka kooliväliseid erialaste teadmistega isikuid)
 - näitusetgevus
5. Hindamissüsteem
 - koolis rakendatav hindamissüsteem sisaldab positiivseid ja negatiivseid hindeid;
 - õpilase üleviimine õppeaastalt järgnevale toimub positiivsete hinnete alusel;
 - õpilaste teadmisi ja oskusi hinnatakse iga poolaasta lõpul toimuvatel arvestustel kümnepallisüsteemis
 - õpitulemuste kokkuvõttev arvestuslik hindamine on aluseks tunnistuste väljaandmisel õppekava nõuete täitmise ja kooli lõpetamise kohta;

Õppetöö korraldus

- õppetöö alusdokument on EV Haridusministeeriumi poolt kinnitatud kunstikoolide üleriigiline õppekava ja selle alusel koostatud kooli õppekava
- Õppeaasta algab 1. septembril ja kestab järgmise kalendriaasta 31. augustini.

- Õppeaasta koosneb õppeperioodidest ja õppevaheaegadest.
- Õppeperioodis on 175 õppepäeva.
- Õppeperioodi arvestusühikud on õppetund, õppepäev, õppenädal, õppeveerand ja poolaasta.
- Õppeperiood jaguneb neljaks õppeveerandiks ja kaheks poolaastaks.
- Õppeveerandite vahel on õppevaheajad.
- Õppevaheajad koolis on üldhariduskooli õppeaasta koolivaheaegadega samal ajal
- õppetöö toimub 45 minutiliste rühmatundidena

Astmed

1. Noorem aste I-II kursus

- Õppeaeg 2 aastat
- I kursusele võetakse õpilasi vanuses alates 11-12 eluaastast sisseastumiskatsete alusel
- Eelkooli vanema astme läbinud 11-12 aastased õpilased viiakse üle I kursusele õppenõukogu otsusel sisseastumiskatseteta
- I kursusele võib vabade kohtade olemasolul vastu võtta õpilasi sisseastumiskatsete tulemusena kuni 31.oktoobrini. Hiljem kooli astunud õpilased arvatakse küll I kursuse õpilasteks, kuid otsuse kursuse läbimise kohta teeb õppenõukogu õppeaasta lõpul
- Õppetöö toimub tunniplaani alusel kokku 11 tundi nädalas erinevates õppeainetes: joonistamine, maalimine, kompositsioon, vormiõpetus;
- Kursuse lõpetamiseks peab õpilane olema läbinud õppekava ettenähtud mahus ja sooritama arvestused kõikides õppeainetes.
- Erandkorras on õpilasel võimalik noorema astme õppekava läbida ka ühe aastaga. Otsuse kursuse läbimise kohta teeb õppenõukogu kursuse juhendaja ettepanekul õppeaasta lõpul
- Põhikooli noorema astme lõpetamiseks peab õpilane olema läbinud õppekava ettenähtud mahus , sooritama arvestused kõikides õppeainetes ja astmetöö oma valitud õppeaines
- Õpingute tulemused fikseeritakse õpinguraamatus kümnepallisüsteemis

2. Vanem aste III-IV kursus

- Õppeaeg 2 aastat
- Kooli noorema astme läbinud ning arvestus- ja astmetööd sooritanud õpilased õpilased viiakse üle III kursusele
- Õppetöö toimub tunniplaani alusel kokku 14 tundi nädalas erinevates õppeainetes: joonistamine, maalimine, kompositsioon, vormiõpetus, kunstiajalugu
- Kursuse lõpetamiseks peab õpilane olema läbinud õppekava ettenähtud mahus ja sooritama arvestused kõikides õppeainetes.
- Kooli vanema astme lõpetamiseks peab õpilane olema läbinud õppekava ettenähtud mahus ja sooritama arvestused kõikides õppeainetes
- Õpingute tulemused fikseeritakse õpinguraamatus kümnepallisüsteemis
- Kunstikooli lõputunnistuse saamiseks tuleb sooritada eksam kunstiajaloo tundmises ja kaitsta lõputöö õpilase poolt valitud õppeaines

3. AVATUD STUUDIO

Eesmärgid

1. Võimaluse andmine kunstikoolis õppida neile õpilastele, kes ei saa või ei soovi läbida õppekava täies mahus etteantud ajaga ja kunstikooli põhikursuse lõpetanutele, kes soovivad ennast jätkuvalt kunstialal arendada või kelle eesmärgiks on edasiõppimine kõrgema astme kunstikoolis

2. Kunstialase enesetäiendamise võimaluse andmine täiskasvanuile

- Õppeaeg 1-3 aastat
- Õpilased alates 14 eluaastast
- Selle õppevormi puhul kujuneb õppeainete valik ja õppetöö koormus õpilase ja õpetaja koostöös
- Õpe toimub vastavalt õppija teadmiste ja oskuste tasemele vanema või noorema astme ainekava alusel
- Minimaalseks nädalatundide arvuks on 2 tundi nädalas.
- Õppetöösse saab lülituda ka õppeaasta keskel
- Valitud õppeainetes arvestuste sooritamisel väljastatakse õpilasele tunnistus

TUNNIJAOTUSPLAAN

	I	II	III	IV
õppeaine	õ.a.	õ.a.	õ.a.	õ.a.
Joonistamine	3	3	4	4
Maalimine	3	3	3	3
Kompositsioon	3	3	3	3
Vormiõpetus	2	2	2	2
ja keraamika				
Kunstiajalugu			2	2

AINEKAVAD

Ainekavade koostamisel on aluseks kohaliku omavalitsuse huvialakooli üleriigiline õppekava, mille alusel on koostatud kunstikooli võimalusi ja eripära arvestavad ainekavad koos tunnijaotusplaani ja soovituslike õppeülesannetega.

JOONISTAMINE

Õpetuse eesmärgid

Ainekava algab joonistamise tähtsuse selgitamise ja selles peituvate võimaluste avamisega. Esitatakse ülevaade inimese kujutava tegevuse ajaloolise arengu põhietappidest ja joonistamisest kui tasapinnalise kujutamise viisi alusest. Jätkatakse põhiliste joonistusvahendite, -materjalide ja -võtete tutvustamisega. Igal uuel etapil lisanduvad uued probleemid põhimõttel: kergemalt raskemale, lihtsamalt keerulisemale. Juba omandatud teadmisi ja oskusi kasutatakse keerukamate ülesannete lahendamisel. Korduste vältimiseks on igal kursusel nimetatud vaid need teemad, mis lülitatakse õppekavva esmakordselt.

I õppeaasta

Õppesisu

- Graafiline märk ja selle omadused.
- Graafilise märgi tekitamise viisid.
- Märki dünaamika, rütm ja väljendusrikkus.
- Tasapinnalise kujutamise spetsiifika.
- Ruumiillusiooni loomine.

- Põhiliste joonistusvahendite, -materjalide ja -võtete ga tutvumine.
- Paberiliigid, paberi valiku sõltuvus joonistusvahenditest ja töö kestusest. Paberi formaat, selle vastavus motiivile.
- Standardformaadid.
- Erinevate formaatide kasutamine.
- Püst- ja põikformaat.
- Pliiatsid ja nende märgistamis põhimõtted.
- Süsi, souss, sangviin, pastellid, kriidid jm. joonistusvahendid. Kustutus kummid ja nende kasutamine joonistamisel.
- Suled ja tuss.

- Õigete joonistamisharjumuste ja -võtete omandamine.
- Joonistamiskoha valik ruumis ja väljas.
- Distant objektist.
- Joonistuslaua (stafelei, kolmjala jm.) kasutamine.
- Joonistamine seistes ja istudes.
- Õige keha- ja käeasend.
- Käe harjutused.
- Küünarvarre, randme ja kämbla kasutamine joonistamisel.
- Käe surve teadlik reguleerimine.
- Nägemisväli ja pildipind.
- Käe ja silma koordinaatsioon.
- Lineaarsete suuna- ja suurussuhete määramine.
- Mõõtmisviisid ja -vahendid.

- Joonte omadustega tutvumine.

- Joonte orientatsioon (vertikaal- ja horisontaaljooned, sirg- ja kõverjooned). Joonte kvaliteet.
- Joonetugevus väljendusvahendina.
- Pidev- ja katkendjoon.
- Joonlaua kasutamine.

- Joonistuse ülesehituse aluste omandamine.
- Vaatepunkt -asukoht kujutatava suhtes ja selle valik.
- Kadreerimine.
- Silmapiiri määramine.
- Pildipinna jaotamine osadeks.
- Esemete ruumilise paiknemise analüüs ja ruumisuhete kujutamine
- tasapinnal.
- Joonistuse kompositsiooniline skeem.
- Parima paigutuse leidmine.
- Esemete paigutamine lehele (2-3 esemest koosnevad seadeldised).
- Esi- ja tagaplaan.
- Kattumise kujutamine.
- Lehe üla- ja alaosa.
- Elementaarsed perspektiiviseadused.
- Esemete kujutamine rakursis.
- Pealt- ja altvaade.
- Silmapiiri määramine.
- Ringi perspektiiv - ellips.

- Lihtsamad üldistamisvõtted ja nende rakendamine.
- Esemete taandamine geomeetrilisteks algvormideks.
- Lihtsamate geomeetriliste vormide konstrueerimine ja kujutamine õigetes
- proportsioonides.
- Vormiharja märkimine.
- Üldistamine elementaarsel tasemel.
- Joonistus kui tervik.

- Valguse ja varju kasutamine.
- Loomulik ja kunstlik valgus.
- Valguse suund ja tugevus.
- Üldine valguse ja varju vahekord.

- Omavari.
- Visandamise alused.
- Skitseerimine.
- Kiire ja valikuline kujutamine.
- Joonvisandite spetsiifika.
- Olulise ja ebaolulise eristamine.
- Karaktersete tunnuste analüüs ja rõhutamine.
- Väljendusrikkuse saavutamise lihtsamad vahendid.
- Joonte tüübid.
- Tegelikud ja illusoorseid jooned
- Pindade lõikejooned.
- Joonstruktuurid.
- Viirutuste liigid.
- Joonekompositsioon.
- Heledad jooned tumedal pinnal.
- Materjaliõpetus.
- Loodusnähtuste interpreteerimine.
- Loodus- ja tehisevormide võrdlev analüüs.
- Orgaaniliste materjalide faktuuri edasiandmine.
- Loodusvormide detailiseeritud kujutamine (taimed ja nende osad, kivid jms.). Faktuurkontrastid.
- Inimese kujutamise alused.
- Inimene kui graafilise kujutamise keskne objekt.
- Lihtsamate anatoomiliste vormide kujutamine.
- Inimfiguuri põhiproportsioonid ja mahtude jaotumine.
- Näotüüp ja näoosade põhiproportsioonid.
- Karaktersete tunnuste rõhutamine.
- Karikeerimine.

II õppeaasta

Õppesisu

- Joonistuse ülesehituse keerukamad vormid. Esemete keeruline ruumiline organisatsioon. Üldvormi ja detaili suhe.

- Kompositsiooni sisemine dünaamika, rütm ja harmoonia. Esemeid
 - ümbritseva ruumi kujutamine. Mitmekordne kattumine.
 - Läbipaistvus. Siluettjoonistus. Looduslike ja tehisevormide
 - spetsiifika.
- Joonte funktsioonide rakendamine.
 - Joon kui kontuur.
 - Kontuurjoonistuse liigid.
 - Joon vormi rõhutajana.
 - Joon figuuri ja fooni eraldajana.
 - Joon kui liikumine ja aktsent.
 - Abijooned ja nende kasutamise võimalused.
 - Suurte pindade katmine.
- Pinnakäsitus ja tonaalsus.
 - Toonivahekordade analüüsimine.
 - Üldine tonaalsus.
 - Hele-tumeduse gradatsioon.
 - Pooltoonid.
 - Kontrast.
 - Figuuri ja fooni vahekord.
 - Tausta funktsioonid. Tume objekt heledal taustal ja hele objekt tumedal austal.
 - Graafiline ja maaliline pinnakäsitus.
 - Faktuuride mitmekesisus ja nende teadlik kasutamine.
- Perspektiiviõpetuse alused.
 - Tuum- ja koondpunkt.
 - Vaatenurga suurus.
 - Eri keerukusega esemete ja seadeldiste perspektiivne kujutamine (tool, laud jms.).
- Valgus ja vari.
 - Ruumi ja vormi edasiandmine valguse ja varju abil.
 - Vormi rõhutamine valguse abil.
 - Suunatud ja hajutatud valgus.
 - Varjuõpetus.
 - Oma- ja langeva varju omadused. Varjud eri kujuga esemetel.

- Läge ja refleks.
- Materjali kujutamine.
- Drapeering kui kujutamise objekt.
- Voldistiku konstrueerimine.
- Jäigad ja plastilised materjalid.
- Inimfiguuri kujutamine.
- Inimene kui spetsiifiline kujutamise objekt.
- Inimkeha üldvormid ja mahud.
- Keha sümmeetria.
- Figuuri ruumiline paiknemine.
- Figuuri kadreerimine. Telg- ja abijoonte kasutamine figuuri ülesehituses. Staatiliste pooside spetsiifika.
- Raskuspunkt ja toetuspind.
- Kontrapost. Seisev ja istuv figuur.
- Figuuri karakterseid tunnuseid.
- Pea ehitus ja portree.
- Pea skemaatiline kujutamine (tahuline pea, sõrestikmudel jt.).
- Portreejoonistuse arengu põhiastmed.
- Eest- ja külgvaade.
- Portree kadreerimine. Pea konstrueerimine.
- Pea ühendamine õlavöötmelega. Plastiliste punktide kasutamine.
- Pea detailid (kõrv, nina, suu).
- Spontaanne ja vabajoonistus.
- Mälu järgi joonistamine.
- Reaalsed ja ebareaalsed kujutamise objektid.
- Fantaasiajoonistused.
- Ebareaalsed ruumisuhted.
- Kujutlusvõime arendamine.
- Grotesksed kujutised.

III õppeaasta

Õppesisu

- Kujutava geomeetria alused.
 - Siseruumi (interjööri) perspektiivne kujutamine.
 - Perspektiivireeglite kokkuleppeline olemus.
 - Välisruumi perspektiivne kujutamine.
 - Sügavustunnused väliskeskkonnas.
 - Õhuperspektiiv.
 - Maastiku kujutamine.
 - Avatud ja suletud maastik.
 - Arhitektuursete vormide edasiandmine.
-
- Inimese anatoomilis-morfoloogilise ehituse tundmaõppimine.
 - Kehaehituse tüpologia.
 - Figuuri ealised ja soolised iseärasused.
 - Mehe ja naise kehaehituse erinevused.
 - Eri vanuses laste kehaproportsioonid.
 - Figuuri aktiivsete e. plastiliste punktide kasutamine.
-
- Portree ja figuur.
 - Kolju ehituse tundmaõppimine.
 - Pea orientatsioon ja -liigutused.
 - Pea kalde ja pöörde määramine.
 - Dünaamiline portree.
 - Ekspressiivsus.
 - Näoväljenduste edasiandmine.
 - Kaksikportree.
 - Dünaamiline poolfiguur.
 - Figuuri kujutamine lihtsas rakursis.
 - Eenduvate ja taanduvate kehaosade kujutamine.
 - Seoste loomine kehaosade vahel ja figuuri kui tervikuga.
-
- Jäsemete kujutamine.
 - Käe ja randmeliigese konstrueerimine.

- Kiiunarvarre ehitus.
- Jala ja hüppeliigese kujutamine.
- Materjalide omadused.
- Materjalomaduste võrdlev analüüs (tekstiil, paber, klaas, metall, puit, keraamika, plastmass jms.).
- Keeruka pinnafaktuuriga objektid.
- Võtted faktuuri ja tekstuuri edasiandmiseks.
- Materjali seos eseme funktsiooniga.
- Loomade kujutamine.
- Loomade liikumisaparaadi mitmekesisus.
- Vormide plastika liikumisel.
- Liikumistsükli analüüs.
- Liikumisillusiooni loomine.
- Visandamine.
- Vormi tähenduse kiire haaramine.
- Toonvisandite spetsiifika.
- Kujutamine ja tõlgendamine.
- Isiklik suhe kujutatavasse.
- Motiivi valikuline kujutamine.
- Kunstilise korrastamise võtete mitmekesisus.
- Hüperrealistlik kujutamine.
- Tutvumine lihtsamate nägemisillusioonidega.

IV õppeaasta

Õppesisu

- Figuraalse kompositsiooni alused.
- Seisev, istuv ja lamav figuur.
- Figuur rakursis.
- Poosi staatika ja dünaamika.
- Raskuspunkt ja raskuspunkti vertikaal.
- Staatilise tasakaalu säilimise tingimused.
- Figuur ja riietus (argirõivastus, originaalkostüüm jne.).

- Akt (poolakt).
- Mitmefiguuriline kompositsioon ja selle mahulis-ruumiline struktuur. Figuuride ruumiline paiknemine.
- Plastilise anatoomia alused.
- Plastilised punktid figuuril.
- Skeleti peamiste mahuliste vormide ja reljeefselt avalduvate skeletiosade analüüs.
- Tugi-liikumisaparaat.
- Skelett ja selle tähtsus organismis.
- Keha sisemise ehituse ja välise vormi vastavus.
- Antagonistlike lihasegruppide kujutamise üldised seaduspärasused. Õlavöötme ja rindkere kujutamine (poolakt).
- Komplitseeritud portreelised lahendused.
- Kaksikportree.
- Pilgu suund.
- Komplitseeritud perspektiivne kujutamine.
- Juhusliku nurga all asuvate esemete kujutamine.
- Trepikoja perspektiiv.
- Varjude ja peegelduste perspektiivne konstrueerimine (bassein jms.).
- Stiliseerimine.
- Peamised stiliseerimisvõtted.
- Keerukate kujutamiseobjektide vormi lihtsustamine ja tüüpilise rõhutamine.
- Ühtse võttestiku säilitamine.
- Harmoonia.
- Piiratud toneerimine.
- Kujutava tegevuse kui protsessi teadvustamine.
- Joonistamise teadlik juhtimine.
- Joonistamisprotsessi etapid.
- Eesmärkide püstitamine.
- Vahendite valik. Materjali kogumine ja kavandamine.
- Süžee ja teema eristamine.
- Läbitöötamine ja viimistlemine.

- Ebaõnnestunud lahenduste hülgamine.

V õppeaasta

Õppesisu

- Figuur ja ruum.
- Figuraalse kompositsiooni kavandamine.
- Modell kui abivahend teose loomisel.
- Inimfiguuri seos siseruumiga.
- Inimene ja esemed.
- Inimene ja keskkond.

- Portree kui väljendusvahendite süntees.
- Portreeliste lahenduste mitmekesisus.
- Portree rakursis.
- Keerukamad karakterportreed.

- Miimika ja väljendusliigutused.
- Psüühiliste seisundite avaldumine.
- Individualiseerimine ja tüpiseerimine.
- Deformatsioonid väljendusrikkuse tõstmiseks.

- Figuuri staatika ja dünaamika.
- Dünaamiliste poosideliikumisfaasid.
- Inimkeha seaduspärasused puhkeasendis ja liikumises.
Rotatsiooniprobleemid figuuril.
- Kehapööre, peapööre ja jäsemete pöörded.

- Proportsiooniõpetus.
- Proportsiooniõpetus Vana-Egiptuses ja antiigis.
- Muistsete ruut ja sellest lähtuvad proportsionaalsed suhted.
Proportsiooniõpetuse areng renessansi ajal (Leonardo da Vinci, Dürer). Põhimõisted (kaanon, moodul).
- Geomeetrilised proportsioonikäsitlused.
- Komplitseeritud viimistlemisprotsess.
- Viimistlusvõtete mitmekesisus.

VORMIÕPETUS -KERAAMIKA

Õpetuse eesmärgid

Vormiõpetuse eesmärgiks on arendada lapse ruumilist mõtlemist, ruumitaju ja aidata kaasa vormi kujutamisele paberil. Vajalik oleks jälgida 1. kursuse joonistamise õppekava, et paralleelselt seal õpituga kujutada elementaarseid vorme ka savis.

Keraamikas toetub loomeprotsess kolmele talale, mis kõik on eduka lõpptulemuse saavutamiseks võrdselt olulised: loomingulised ideed, käsitööoskused ning tehnoloogilised teadmised koos vastava kogemusega. Tehniliste oskuste õpetamise ajal mitte lasta kaotsi minna emotsionaalsusel ja hingestatusel, mis teebki loomingust kunsti ja nauditava vaatamisväärsuse.

I õppeaasta

Õppesisu

- Maailma vormiline mitmekesisus
- Skulptuuri ja keraamika olemus ja spetsiifika.
- Skulptuuri liigid (vaba – ja pisiplastika, dekoratiiv- ja monumentaalskulptuur, installatsioonid)
- Skulptuuri ja keraamika dekoratiivne- ja tarbefunktsioon.
- Kolmemõõtmelise kujutamise viisi võrdlemine kahemõõtmelisega.
- Ruumiliste objektide vaatlemine ja kompimine. Meelte andmete võrdlemine. Ruumilisus ja plastilisus.

Põhiliste modelleerimisvahendite, -materjalide ja-võtetega tutvumine

- Tutvumine erinevate savide kui voolimismaterjali omadustega.
- Töökoha ettevalmistamine, korrastamine.
- Lõpetamata jäänud tööde säilitamine.
- Voolimisel kasutatavad tööriistad (voolimispulgad, silmused) ja improviseeritud abivahendid, nende käsitlemine ja hooldamine

- Liikumise olulisus modelleerimisel, distantsi teadlik muutmine, pöörleva aluse kasutamine
- Elementaarteadmised skulptuuri materjalidest
- Elementaarteadmised keraamika eri liikidest (terrakotamadalkuumus, kõrgkuumus, raku)
- Voolimisvõtete õppimine (veeretamine, lamedaks surumine, väljavenitamine, pigistamine)

Vormi väljendusrikkus

- Vormid idee väljendajana.
- Sisu ja vormi vastavus
- Vormi väljendusrikkuse tõstmise lihtsamad vahendid (pinnakäsitlus)
- Isikupärane kujutamine ja ekspressiivsus

Figuraalne kompositsioon

- Põhivormidele (kere, kuup, silinder) loodusest vormiliste seoste leidmine
- Töövõtted figuuride voolimisel, ümarplastilise vormi saavutamise, toetuspunktide kindlaksmääramine
- Kujutatavale iseloomulike tunnuste, proportsioonide ja hoiaku tabamine
- Horisontaalsus, vertikaalsus, diagonaalsus
- Figuraalse kompositsiooni mitmekesisus, ühe ja mitmefiguuriline kompositsioon.
- Figuuri ja esemete seostamine ja vormiline ühtsus
- Tegevuste kujutamine
- Reaalsete vormide muutmine ja uute fantastiliste vormide loomine

Reljeef

- Kõrg-, pool- ja madalreljeef,
- Stiliseerimine
- Erinevate faktuuride saamine (riie, voolimispuulga jm abil)
- Reljeefne seinakaunistus

Tarbekeraamika

- Töövõtted õõnesvormide voolimisel (savitükist väljapigistamine, veeretatud ribadest voolimine, savilehest vormimine)
- Nõude vormid, nende kooskõla materjaliga
- Sangade voolimine, ühendamine
- Tööde viimistlemine. Erinevate viimistlusvahendite kasutamine (niiske käsna, liivapaber, vormikaar)

- Savilehe valmistamine ja sellest tarbeesemete vormimine
- Dekoreerimine. Dekoori ja vormi kooskõla
- Erinevate dekoreerimisvõimalustega tutvumine (vajutatud, kriibitud ja maalitud ornament)
- Angoobide kautamine
- Madalkuumusglasuuride kasutamine
- Glasuurmaali tutvustamine - keraamilisele plaadile maalitud ja madalkuumuses põletatud pildi valmistamine.

Skulptuuri ja keraamika ajalooline areng, aidata leida vastuseid küsimustele:

1. miks skulptuuri ja keraamikat on vaja?
2. milline oli skulptuuri otstarve ajaloolises arengus (kultusobjektidest mälestussammasteni)?

II õppeaasta

Figuraalne kompositsioon

- Staatile ja dünaamiline kompositsioon
- Floora ja fauna iseloomulike tunnuste eristamine, analüüsimine
- Karakter ja liikumine. Karakteri avamine näoilme, kehahoiaku ja riietuse kaudu. Tähelepanu juhtimine detailidele.
- Üldistamine. Stiliseeritud linnu ja loomafiguuride loomine
- Kahe- ja enamafiguuriliste kompositsioonide loomine
- Realistlikud ja fantastilised vormid ning nende ühendamise
- Materjalidest kasutada nii savi, kipsi, klaasi, paberit, villa, riidet, makrofleksi, penoplasti jne
- Tutvustada kaasaegseid eesti skulptoreid ja nende loomingut.

Reljeef

- Kõrg-, pool ja madalreljeef,
- Ruumiillusiooni loomine reljeefis
- Pannoo

Tarbekeraamika

Uute töövõtete omandamine.

- Valmisvoolitud vormi poolitamine, õõnestamine, poolte kokkuliitmine nn. kleepimistehnikas

- Erineva kuju ja suurusega silmuste kasutamine
- Savilehest ruumiliste figuuride vormimine
-
- Valmisvormide (pudel, purk) kasutamine vormina tarbeeseme põhikuju saamiseks. Saadud vormi täiendamise teel uue dekoratiivse vormi loomine
- Lihtsa kipsvormi valmistamine reljeefi paljundamiseks
- Dekoreerimine. Esemele sobiva dekoori valimine. Tutvustada traditsioonilisi dekoore – nii eesti rahvakunsti pärandist kui ka maailma kunsti ajaloo pärandist. Sgrafiitotehnikaga tutvumine. Erinevate glasuurimisvõimalustega tutvumine (glasuurimine pintsliga, sissevalamisega, pritsimisega).
- Tutvustada kaasaegseid eesti keraamikuid ja nende loomingut.

III õppeaasta

Vorm ja valgus

- Valgust peegeldavad ja neelavad pinnad
- Valguse kulg vormil.
- Vormi rõhutamine valguse abil.
- Teoste eksponeerimine ja valgustingimused.

Vorm ja materjal

- Materjalide füüsilised omadused (kõva ja pehme, sile ja karvane, tihe ja poorne) ja nende muutmise võimalused (mõjutamine temperatuuriga, poleerimine, glasuurimine)
- Pinnatöötlus, faktuuri ja tekstuuri kasutamine
- Töövahendi jälje väärtustamine

Inimese kujutamine

- Pea konstruktsioon. Pea sidumine õlavöötmega.
- Näoosade analüüs (silm, kõrv, nina, suu) Näolihaste jaotumine.
- Juuste üldistatud kujutamine.
- Jäsemete ehitus ja plastika. Liigutuste amplituud.
- Tugialuse (karkassi kasutamine)

Isikupärane kujutamine ja ekspressiivsus

Individuaalne lähenemisviis ja käekiri.

Kompositsiooni ilmekuse suurendamise võtted ja maksimaalse väljendusrikkuse saamine

Tarbekeraamika

- Raku keraamika tutvustamine. Lihtsa tarbeeseme voolimine, glasuurimine ja põletamine
- Treiratas ja sellel töötamine. Lihtsa tarbevormi treimine. Tarbeeseme valmistamine savilehest pinnalaotuse abil ja erinevaid detaile kokku kleepides
- Erivärviliste savimasside kasutamine. Nerikomi tehnika
- Pinna poleerimine
- Uute dekoreerimisvõtete tutvustamine. Monotüüpia savil. Glasuerialuste värvide ja pliiatsite kasutamine

IV õppeaasta

Inimene kui kunstilise kujutamise allikas

- Inimkeha peamised mahulised vormid
- Inimfiguuri konstruktiivsed punktid
- Ealised ja soolised iseärasused
- Kehaehituse tüübid
- Figuraalne kompositsioon

Vorm ja värv

- Värvus eseme funktsionaalse tähenduse kandjana
- Värv ja materjal

Loomeprotsessi teadlik juhtimine

- Loomingulise probleemi iseseisev püstitamine
- Huvide ja kalduvuste arvestamine tegevuse planeerimisel
- Kavandamine
- Lahendusvariantide analüüsimine, olulise ja ebaolulise eristamine
- Dialoog juhendajaga, ettepanekute ja soovitude kriitiline analüüs
- Keskendusvõime ja koormustaluvuse arendamine

Tarbekeraamika

- Loodusvormide ümberkujundamine ja nendest uute dekoratiivsete vormide loomine
- Kaheosalise kipsvormi valmistamine.
- Vedela savimassi kasutamine esemete paljundamiseks kipsvormi abil

- Angoobide,oksiidide,glasuuride ja klaasi erinevate võimaluste kasutamine dekoreerimisel
- Savimassidst kasutatakse madalkuumussavi ja kõrgkuumussavi ja nendele vastavaid glasuure

Varemõpitud töövõtete ja tehnikate kasutamine

KOMPOSITSIOON

Õpetuse eesmärgid

Kompositsioon on üks põhilistest distsipliinidest kunstikoolis, mis formeerib õpilase loomingulist maailmanägemust, arendab kujutavat mõtlemist ja individuaalset võimekust. See õppeaine omab tihedat sidet joonistamise, maalikunsti ja skulptuuriga, samuti töödega (tikand, puugravüür, linoollõige jt.). Et arendada lastes loomingulist fantaasiat, ei tule peamist rõhku asetada mitte niivõrd tegelikkuse täpsele jäljendamisele kui süzee kujutamise karakterisusele, ekspressiivsusele ja dekoratiivsusele.

Kujutamisõpetuses õpitakse pliiatsi-, hariliku sule, pintli-, akvarelli-, guassi-, pastelli- ja teisi tehnikaid. Kujutamisõpetusega seostub ka värvusõpetus, et selgitada vastastikuseid mõjusid, kontrastide ja koloriidi tekkimise probleeme, värvuste psüühilisi mõjusid.

Üldkompositsiooni alla kuulub ka dekoratiivne kompositsioon, mis hõlmab dekoratiivse kujunduse nähtusi, õpetab tundma rahvuslikku ornamentikat ja looma uusi ornamente kasutades pinna jaotamisel tasakaalu.

I õppeaasta

Õppesisu

Ülesanded temaatilise kompositsiooni alal

- Jooned ja pinnad.
- Joonte ja pindade liigid.
- Kompositsioon geomeetriliste ja orgaaniliste (korrapärase ja ebakorrapärase) pindadega.
- Pindadevahelised proportsioonid.
- Pindade suhe tervikusse.
- Figuur ja foon.
- Siluett.
- Dominantsed ja mittedominantsed (aktiivsed ja passiivsed) pinnad. Pinnafaktuur ja -tekstuur.
- Dekoratiivsed pinnad.

- Teema ja süzee.
- Teema ja süzee sidumine.
- Kompositsiooni elementide vastavus süzeele.
- Temaatiline mitmekesisus.
- Motiivi valik.

- Valgus ja värv.
- Valguse omadused ja tähtsus.
- Valgus looduses ja tehiskeskkonnas.
- Tegelik ja illusoorne valgus.
- Valgus ja vari.

Õpetada (ja harjutada):

- leidma süžeele vastavaid kompositsioonelemente ja kompositsiooni mõtet avavat situatsiooni;
- suurendama ekstensiivsemalt pildipinna kasutamisel üha laiemale intensiivsemale pildipinna kasutamisele;
- selgeks mõisted: "kõrgel" ja "madalal" ning neid kujutamisel kasutama;
- kasutama pildi süžeele mõtte esiletoomiseks karakterseid interjööridetaile;

- looma fantastilisi olukordi taime-, loomariigis, putukate elust;
- looma kompositsioone muinasjutulistest olukordadest inimeste ja loomade figuuridega ühises tegevuses, eristama ja kujutama ilmastikunähtustest tingitud olukordi (tuisk, vihm);
- rühmitama kompositsioonelemente mõtte ilmekama avamise huvides, perspektiivis kujutama ruumi ja inimrühmi;
- fantaseerima uusi tehismorme ja kujutama neid mitmes plaanis koos loodusega (fantastilised loomad ja maastikud teistel planeetidel);
- kujutama veekogude läbipaistvust ja peegeldust;
- illustreerima muinasjutte;
- värvuste abil andma edasi meeleolusid.

- Tehnikatest õpitakse sügavamalt guassmaali ja akvarelli.
- Tutvustatakse vahakriipe- ja sullejoonistusi.
- Teostatakse töid linoollõikes, võimaluse korral ka sügavtrükis.

II õppeaasta

Õppesisu

Õppeained kompositsiooni alal

Üldkompositsiooni alused.

- Kompositsiooni mõiste.
- Tasapinnaline ja ruumiline (2- ja 3-mõõtmeline) organisatsioon.
- Kompositsioonilise ülesehituse alused.
- Tektoonika.
- Tegelikuse interpreteerimine.
- Kunstilise kujundi loomine.

- Elementide ühendamise.
- Elementide ja intervallide varieerimise võtted ja printsiibid.
- Tervik ja osa.
- Sümmeetrilised tehted.
- Kongruentsus ja peegelduskongruentsus.
- Võrkkompositsiooni alused.
- Seriaalsus.

- Ornament.
 - Ornamentaalsus looduslikus ja tehiskeskkonnas.
 - Rahvuslik ornamentika.
 - Bordüürid.
 - Detailiseerimine, nüansseerimine ja abstraherimine.
 - Stiliseerimine.
-
- Rütm ja dünaamika.
 - Geomeetriliste ridade kombineerimine.
 - Vertikalism ja horisontalism.
 - Kontrasti avaldumisvormid (vormi-, värvuse- ja faktuurikontrast).
Kontrastsed paarid.

Ülesanded:

- valida antud teemale iseloomulikumat süzeed, leida ja rühmitada pildil kompositsioonelemente ekspressiivsuse huvides;
- kujutada tegevuses inimrühmi kaugel ja ligidal;
- kujutada figuraalset kompositsiooni koos keerulisemate tehisevormidega;
- kujutada ilmastikunähtusi (öine linn, õhtune küla);
- kujutada fantastilisi olendeid ja ebaloomulikke suurusvahekordi - hiiglase erinevus väikesest inimesest;
- inimeste karakteriseerimine, loomade liikumine ja anatoomia;
- kujutada psüühilisi seisundeid inimestel ja loomadel, väljendatud liikumise abil;
- karakteriseerida päeva- ja aastaegadest tingitud atmosfäärilisi olukordi (päikesepaiste, vihm, udu, tuisk, äike);
- illustreerida rahvaste muinasjutte;
- kaunistada pinda faktuurirütmidega;
- kujundada eksliibris. Tehnikatest: guass, akvarell, linoollõige, vahakriibe, tusijoonis jm.;
- plokk-kiri.

III õppeaasta

Õppesisu

Temaatiline kompositsioon. Siin töötatakse portree, figuuri, interjööri ja maastiku alal, seostatakse neid temaatilises kompositsioonis. Ideekavandite loomisel õpitakse läbi töötama kompositsiooni üldsuundi. Õpitakse tunnetama tonaalseid värvuste vahekordi ja neid oma loomingus kasutama. Õpitakse sügavamalt tunnetama värvuste emotsionaalseid mõjusid ja sellest lähtuvalt uusi värvuste kombinatsioone ja koloriiti.

- Figuraalne kompositsioon.
- Inimfiguuri kasutamise võimalused.
- Figuraalsete gruppide paigutamine.
- Figuuri seostamine teiste kompositsiooniliste elementidega.
- Illusoorne ruum
- Esi- ja tagaplaan.

- Graafiline kommunikatsioon.
- Kirjakompositsiooni alused.
- Tarbograafika võimalused.
- Illustratsioonide liigid. Seosed tekstiga.
- Näitusekujunduse põhimõtted.

Temaatilise kompositsiooni alal õpetada ja harjutada:

- figuraalset kompositsiooni majade, puude ja interjööriaga;
- leidma vahendeid idee ekspressiivseks väljendamiseks;
- loomade figuraalset kompositsiooni seostama interjööriaga või maastikuga;
- figuraalse kompositsiooniga seostatult kujutama merd, sadamat ja laevu;
- illustreerima muinasjutte loomadest;
- komponeerima pinda ühe figuuriga ruumis;
- looma kompositsiooni seostades figuure siseruumi perspektiiviga;
- kujutama liikuvate figuuride gruppe koos välisarhitektuuriga;
- kujutama õhtust või öist meeleolu figuraalses

kompositsioonis;

- illustreerima rahvapäraseid muinasjutte;
- rakendama graafika tehnilisi võimalusi pildi emotsionaalsuse esiletõstmiseks.

IV õppeaasta

Õppesisu

Ülesanded temaatilise kompositsiooni alal

Jätkub figuuride, loomade, maastiku ja majade skitseerimine kompositsiooni materjali kogumiseks. Silma ja käe arendamise eesmärgil tehakse visandeid enne pikemaajalise töö juurde asumist.

Kujutamiseõpetuses selgitatakse õpilastele, et kujutamine on tegelikkuse interpreteerimine, milles isikupära võib avalduda üldistuse määras, karakteriseerimise viisis, vahendite valikus, isikupärases käekirjas ja tehnilises teostuses.

Temaatilises kompositsioonis pööratakse nüüd tähelepanu plastilis-ruumilisele kujutamisele, õhuperspektiivi värvuste nüansseerimisele ja valguse-varju ärakasutamisele kompositsiooni süzee esiletoomisel. Ideekavandite loomisel õpitakse läbi töötama kompositsiooni üldskeemi, kasutama ekspressiivsuse saavutamiseks mitmesuguseid vahendeid, nagu vaatepunkti kauguse ja kõrguse mõju, vertikaal-, horisontaal- ja diagonaalsuuna mõju, täisnurga ja teravnurga all ristuvate joonte mõju, rahuliku tasakaalu ja dünaamika, sümboolika ja värvuste mõju. Tuleb osata luua kompositsioone vabalt valitud teemal.

- Tasakaal.
- Tasakaalu tingimused.
- Sümmeetriline ja ebasümmeetriline tasakaal.
- Staatilisus ja dünaamilisus.
- Horisontaalne, vertikaalne, diagonaalne ja radikaalne tasakaal.
- Ülaosa - alaosa, vasak - parem.

- Proportsioon ja mõõt.
 - Proportsioneerimine ja mastaap.
 - Proportsioonisüsteemide mitmekesisus.
 - Moodul ja kaanon.
 - Geomeetrilised progressioonid.
 - Kuldlõige.
-
- Värvus.
 - Värvuste omadused ja värvusring.
 - Akromaatilised ja kromaatilised värvused.
 - Mono- ja polükroomia.
 - Värv ja vorm.
 - Värvitoon. Tonaalsus.
 - Värviharmoniad.
 - Värvuste segamine.
 - Külmad ja soojad toonid.
 - Primaar-, sekundaar- ja tertsaarvärvused.
 - Lokaalvärv.
 - Täiendvärvused ja nende vastastikune mõju.
 - Hele-tumedus ja küllastatus.
 - Värvuste optilised efektid.
 - Värvuste funktsioonid ja rakendusvõimalused.
 - Värvus ja kultuuritraditsioon.
 - Värvuste psühholoogiline mõju.
 - Kompositsiooni seos teiste kunstiliikidega (muusika, teater, video).
 - Kineetilise kunsti aluste tundmaõppimine.

V õppeaasta

Õppesisu

ülesanded temaatilise kompositsiooni alal.

- Ekspressiivsete kompositsioonide loomine vaatluse järgi.
- Kujutamine loodus- ja tehismvormide põhjal.
- Loodus- ja tehismvormide vaheliste suhete ning seoste kujutamine, üldvormide liigendamine valguse ja varjude abil.
- Ruumisügavuste kujutamine õhuperspektiivi abil.
- Inimeste liikumise kujutamine ruumisügavusest vaataja poole.
- Lakooniliste väljenduste andmine siluetiga.
- Kompositsioon fantastilistest, kuid oma konstruktsioonilt teostatavatest hoonetest.
- Reaalsusele tuginevate vormide ümberkujundamine, muutmine ja nende põhjal uute fantastiliste vormide loomine.
- Inimese kujutamine.
- Reaalsusele tõelähedaste proportsioonide kujutamine.
- Inimese karakteriseerimine.
- Rütm kujutavas loomingus (temaatilises kompositsioonis).
- Soovitav kujutamistehnika: linoollõige, papitrükk, sullejoonis, koloreeritud tusijoonis, akvatrükituss.
- Karakteriseerimine ja fantaseerimine.
- Keskkonnaobjektide karakterised tunnused.
- Flora ja fauna iseloomulike tunnuste analüüs.
- Karakter ja liikumine.
- Karakteriseerimisvõtted.
- Reaalsed ja fantastilised vormid ning nende ühendamine.
- Fantaasia kompositsioon.

- Isikupärane kujutamine ja ekspressiivsus.
- Individuaalne lähenemisviis ja käekiri.
- Ekstensiivne ja intensiivne pildipinna kasutamine.
- Kompositsiooni ilmekuse suurendamise võtted ja maksimaalse väljendusrikkuse saavutamine.
- Keskkonna, atmosfääri ja psüühiliste seisundite kujutamine. Ilmastikunähtused.

MAAL

Õpetuse eesmärgid

Maaliõpetuse eesmärgiks on õpetada lastele oskust kujutada tegelikkust ja väljendada oma meeleolu värvide abil.

I õppeaasta

Õppesisu

- I õ/a. maalitunnid võiksid alata värvisegamis- ja pinnakatmisharjutustega, kust minnakse edasi lihtsavormilistest esemetest natüürmortide maalimisele.
- Esimestes natüürmortides ei pruugiks pöörata tähelepanu mitte niivõrd esemete vormile kui värvierinevustele.
- Siis soovitaks maalida ühe seadeldise monokroomselt, kus pööratakse tähelepanu põhiliselt esemete vormile ja seadeldise hele-tumedusrütmile, hiljem eelnevad oskused ühendada.
- Edaspidi võiks natüürmordid vahelduda jõukohaste temaatiliste kompositsioonidega, mis on küll rasked, kuid pakuvad vaheldust ja fantaseerimisvõimalusi.
- Seadeldistes peaks esemestik järk-järgult muutuma keerukamaks, kasutatakse erinevast materjalist draperiisid jne.

Oskused I õppeaasta lõpuks

- õpilane on õppinud tundma maalimisel kasutatavaid värve (akvarell, guass, pastell jne.), tunneb nende erinevusi ja kasutamisevõimalusi.
- on õppinud tundma paberiliike, oskab neid valida erinevateks ülesanneteks.
- oskab valida erinevate värvide tarbeks vastavaid pintsleid ja eeltööks pliiatseid (numbrite järgi).
- oskab oma vanuse kohaselt maalida atüürmorte, temaatilisi kompositsioone, looduspilte (pärast praktikat looduses).

- on püüdnud lahendada nii mõningaid abstraktseid kui ka sümbolistlikke teemasid.

II õppeaasta

Õppesisu

II õ/a. maalimine toimub põhiliselt guass- ja akvarellvärvidega, tutvutakse ka segatehnikatega ja võimaluse korral pastellmaaliga.

- Jätkatakse naturist maalimist natüürmortide järgi. Natüürmortide puhul peaks taotlema ruumilist lahendust (kuna I õ/a. seda veel ei ole saavutatud).
- Tuleb sisse portreemaal (modelli järgi).
- Tehakse mõningaid figuurmaali katsetusi (modelli järgi).
- Tehakse dekoratiivpinnalisi ja ka ruumilisi ülesandeid.
- Pinnalis-dekoratiivsed käsitused. Võiks näiteks maalidel muuta esemete toone (suvaliselt), säilitades õige hele-tumeduse jne.
- Katsetada erinevaid maalikäsitusi - täppiv puäntillistlik, laia pintsliga üldistav laseeriv jne.
- Katsetada kollaazi.

- Ülesandeid varieerides sobiks vahepeal teha temaatilisi kompositsioone ja geomeetris-abstraktseid pilte. Pole välistatud ka mõne abstraktse ekspressionistliku töö tegemine, võttes aluseks mõne trendi või meeleolu.
- Teisel poolaastal võiks jõuda esimese portree maalimiseni. Selleks puhuks oleks soovitatav vanem modell, keda maalitakse algul monokroomselt (guassidega), hiljem värvis.

- Vastavalt õpilase vanuseastmele ja võimetele võiks proovida ka poolfiguuri või figuuri maalimist.
- Võiks teha veel autoportreed, portreevisandeid jm.

Oskused teise õppeaasta lõpuks

õpilane peaks oskama maalida

- natüürmorte ja portreed omal vanuseastmel,
- tundma värvitoone nende nimetuste järgi,

- oskama iseseisvalt teha akvarelli ettevalmistustöid (paberite pingutamine kleepimise teel),
- teadma primaar-, sekundaar- ja tertsiaarvärve, sooje ja külmi toone, kontrastvärve jne.
- on tutvunud akvarellitehnikatega - kihtide viisi katmine, märjalt märga

III õppeaasta

Õppesisu

III õppeaastal õpilased kordavad ja kasutavad oma töödes kõike varemõpitud.

- Natüürmordid on koostatud võimalikult keerulistest esemetest, mõnel juhul kasutatakse värvilist valgust.
- Õpetaja võiks usaldada seadeldiste koostamise õpilaste hooleks, andes eelnevalt ülesande või probleemi suunitluse, näiteks soojades värvides natüürmort, metall- ja klaasesemetega jne.
- Põhiülesanne on portree ja figuurmaal (modelli järgi).
- Natuuri järgi maalimisel pöörata senisest enam tähelepanu stilisatsiooni võimalustele, koloriidi ja hele-tumeduse käsitlusele.
- Õppida edasi andma erinevaid materjale: klaas, keraamika, eri materjalidest draperiisid jne.
- Portree osas peaks suutma modelleerida värvi ja hele-tumeduse abil näo vormi.
- Süvendatult lahendatakse sümbolistlikke, abstraktseid, dekoratiivseid jne. ülesandeid.
- Maalitakse mõningaid ilmastikunähtusi, näiteks vihm, udu, torm jm.
- Tutvutakse tempera ja akrüülvärvidega. Lisaks võib kasutada ka segatehnikaid ja -materjale.
- Katsetatakse koopia tegemist originaalmaalist.

IV õppeaasta

Õppesisu

Maalimine toimub põhiliselt guassvärvidega, võib tutvuda ka akrüül- ja õlivärvidega.

- Aasta algul võiks maalida mõne portree ja keerulisema natüürmordi.

kursuse põhiülesanne

- figuuri maalimine (modelli järgi), algul osutades tähelepanu portree, käte ja figuuri maalimisele, seejärel keerulisema ülesande puhul eririietuse ja draperiidest fooni ja figuuri koosmõjule.

- Nende tööde vahepeal võiks teha abstraktseid või figuraalseid sümbolistlikke jm. fantaasiat virgutavaid maale.

- Oleks hea teha ka mõni figuur ruumis, kus figuuri ümbrusel ja ruumil oleks suurem osakaal.

- maalivisandid,

- interjöörid,

- autoportreed,

- portreed kaasõpilastest jm., mida võib ka siduda figuraalseks ülesandeks

Oskused IV õppeaasta lõpuks

- õpilased on täiendanud oma oskusi figuraalmaalis,
- oskavad ise endale ülesandeid püstitada,
- tõstatada maalialaseid probleeme ja huvituda nende lahendamisest,
- pöörata tähelepanu pildi väljendusrikkusele, koloriidile, pildi terviklikkusele jne.
- IV õ/a. lõpetajad peaksid olema leidnud endale sobiva tehnika ja maalimisviisi ning olema suutelised neid rakendama diplomitöös.
- kunstikooli põhikursuse lõpetanud noor peaks olema mõtlev ja teatavaid praktilisi kogemusi omav kunstis orienteeruv inimene.

V õppeaasta

Õppesisu

V õ/a. on mõeldud täienduseks ja ettevalmistuseks kõrgkooli astumisel.

- Maalitakse valdavalt modelli - õpitakse aktimaali, figuuri, portreed, natüürmorti.
- Kuna V õppeaastal on nii oma kooli lõpetanud kui ka väljastpoolt tulnud, tehakse algul üks natüürmort kõigi oskuste ja võimetega tutvumiseks.
- Järgmine töö võiks olla vastavalt enamuse oskustele kas portree, poolfiguur või täisfiguur, mida maalitakse süvenenult ca 3 korda.
- Edasi võiks järgneda aktivisandid või pikemaajaline töö aktist.
- Vahelduseks võiks maalida interjööri, figuraalset sümbolistlikku kompositsiooni või muud.
- Siis jälle akt, algul lihtsam, siis keerulisemas poosis ja rakursis.

Vaheldumisi teemasid ja ülesandeid vahetades ja erinevatele käsitustele tähelepanu pöörates saavutatakse aasta lõpuks teatud oskused ja maaliline vabadus aktimaalides.

KUNSTIAJALUGU

Õpetuse eesmärgid

Kunstiajalugu on kõikide kunstikoolis õpitavate ainete vaheliseks siduvaks aineks, kus:

- süvendatakse teadmisi kunstiliikide ja ajaloo kohta;
- õpitakse määratlema visuaalse kunstikultuuri arenguloo perioode, vaatama ja hindama kunstiteoseid;
- õpitakse analüüsima erinevaid tehnikaid rahvaste kunstiväärtuste kaudu;
- suunatakse huvi tundma kunstikultuuri väärtuste säilitamise, kaitsmise ja edasiarendamise vastu.
- kunstiajaloo õppimine algab III õppeaastal

III õppeaasta

I poolaasta

Õppesisu

TEEMAD

1. Kunsti mõisteid.

2. Kunsti tekkimine. Ürgaja kunst. Eesti Koopamaalid. esiaja kunst. Kalmed, kangrud. Megaliitilised Luunikerudus, keraamika, metallehistöö. monumendid. Willendorfi Veenus.

3. Vana-Egiptuse kunst. Ühiskond, ajaloo Püramiid. Sfinks. põhietapid, mütoloogia ja vaimne Vaarao portree. kultuur. Tööjaotuse areng. Kunsti teke. Tempel. Hieroglüüfid. Arhitektuur. Skulptuur. Pinnakunst. Reljeefid. Tarbekunst. Ehnatoni-aegne kunst. Tarbekunst.

4. Mesopotaamia kunst. Ajaloo põhietapid. Valitseja loss. Sumeri kultuuri tähtsus. Babülioni ehitused. Kiilkiri. Reljeefid.

5. Antiik-Kreeka kunst. Ühiskond. Kreetalossid. Mütoloogia. Vaimne kultuur. Egeuse Keraamika. Seinamaal. kultuur. Arhailine kreeka kunst. Skulptuur. Akropolis.

Klassikaline kreeka kunst. Arhitektuur. Polykleitos, Pheidias,
Skulptuur. V saj. e.m.a.; IV saj. Skopas jt. Keraamika
e.m.a. Vaasimaal. Teater. Hellenistlik areng.
kunst. Skulptuur. Arhitektuur. Teatriehitused.
Ehitused.

6. Antiikne Rooma. Arhitektuur. Monumendid.
Skulptuur. Sisekujundus. Reljeefid. Portreed.
Pompeji.

7. Varakristlik kunst. Kristliku Katakombid.
ideoloogia põhijooned, selle mõju Basiilikad.
kunstile (keha ja naudingu Mosaiigid.
põlustamine).

8. Bütsantsi kunst. Ida-Rooma põhijooned. Kirikud
Vaimne kultuur. Arhitektuur. Konstantinoopolis ja
Maalikunst. Ravennas. Mosaiik.
Seinamaal. Ikoonid.

9. Vana-Vene kunst (9.-12., 13.-16., 17. Kirikud. Kiiev,
saj.) Novgorod jt. Kreml.
Ivangorod. Ikoonid.

10. Keskaeg Lääne- ja Kesk-Euroopas. Raamatukunst.
Periodiseering, etapid. Kunstielu Arhitektuur. Kirikud.
iseloom. Usu mõju, tsunftid. Kunsti ja Kindlused. Reljeefid.
käsitöö ühtsus. Merovingide ja
karolingide kunst.

11. Romaani stiil. Gootika. Gootika Kirikud, elamud,
Eestis. linnused, linnamüürid.
Tarbekunst. Skulptuur.
Maalikunst.

12. India kunst. Mütoloogia. Visnu ja Arhitektuur.
Siva. Janci stuupa. Templid, Maalikunst.
reljeefid. Delhi kindlus. Tadz-Mahal Skulptuur.
Agras.

II poolaasta

Õppesisu

1. Renessanss Itaalias. Varakodanlik "Taavet", Donatello.
linnakultuur. Kaubandus, rahandus, Verrocchio.
manufaktuurid. Feodaalsuhete Michelangelo.
asendumine kodanlikega. Maailmapilt
ühemõõtmeliseks, üksikisik
väärtuseks. Uus moraal.
Macchiavelli. Humanismi uus tasand.
Rahvakeele väärtustamine. Dante.
Meelelisuse rehabiliteerimine.
Boccaccio. Kolmemõõtmelise maailma
kujutamine maalikunstis, selle
samm-sammuline edendamine ja side
varakodanliku maailmapildiga. L. B.
Alberti perspektiiviõpetus. Side
antiikkultuuriga.

Arhitektuuris - ehitus-monument. Firenze toomkirik
Kuppel. (Brunelleschi).
Peetri toomkirik
(Bramante,
Michelangelo).

Antiikmütoloogia levik, selle Botticelli.
tähtsus humanismi jaotamises.
Ilu kultus, estetismi tärkamine.

2. Kõrgrenessanss - humanismi triumf ja Leonardo, Raffael,
kriis. Michelangelo.
-

3. Renessanss Prantsusmaal Louvre'i uusehitus.
Lossid (Blois,
Chambord). Goyon.
-

4. Renessanss Saksamaal. Maalikunst. Dürer, Holbein,
Graafika. Cranach.

-
- 15.-16. saj. kunst Madalmaades van Eyck, Brueghel,
Bosch.
-
5. Renessanss Põhja-Euroopas Arhitektuur.
6. Renessanss Eestis Skulptuur.
Kirikuinventar.
-
7. 17. saj. kunst Itaalias. Barokk. Bernini, Borromini.
Kirikud. Meelelisuse ja
ülemeelelisuse segunemine.
- Maalikunst. Bologna koolkond. Carraccid, Reni,
Akademismi tärkamine. Caravaggio.
Looduslähedane suund.
-
8. 17. saj. kunst Flandrias. Elurõõm, Rubens, Jordaens,
meelelisus. Brouwer van Dyck.
-
9. 17. saj. kunst Hollandis Väikesed
hollandlased. Hals,
Vermeer, Rembrandt.
-
10. 17. saj. kunst Prantsusmaal Versailles
(arhitektuur, park).
Poussin, Lorrain.
-
11. 17. saj. kunst Hispaanias
-
12. 17. saj. kunst Eestis Narva
arhitektuurimälestised.
Tallinna bastionid.
-

IV õppeaasta

I poolaasta

Õppesisu

-
1. 18. saj. kunst Prantsusmaal. Rokokoo Sisekujundus. Mööbel.
kui õukonna kunst. Rafineeritud Kostüümid. Ornament.
naudingulisus, elegants. Aadli ja Watteau, Boucher,
jõuka kodanluse elulaad. Clodion, Bouchardon.
-
2. Hispaania kunst 18.-19. saj.
-
3. 18. saj. kunst Saksamaal. Saksa Potsdam. Dresden
väikemonarhiate õukonnakunst. (Zwinger).
Luksusarhitektuur.
-
4. 18. saj. kunst Venemaal. Peterburi Sankt-Peterburgi
rajamine. Peetri-aegne barokk, hooneid.
kõrgbarokk ja rokokoo. Tsaaride
suveresidentsid.
-
5. 18. saj. kunst Eestis Kadrioru loss, park.
Põltsamaa. Mood.
Mööbel
-
6. Klassitsism Prantsusmaal. Tähe võidukaar.
Antiikeeskujud. Klassitsismi etapid Vendomi sammas.
(Louis XVI, direktorium, empire). David. Gros. Ingres.
Paraadehitused. Revolutsioonieetika
ja keisrikultus maalikunstis.
-
7. Klassitsism Venemaal. Peterburi Sankt-Peterburgi
18.-19. saj. Pavlovsk. Inglise park. arhitektuurimälestised.
Pavlovsk, loss-park.
-
8. Klassitsism Eestis TÜ peahoone, Tartu ja
Tallinna ehitised.
Mõisad.
-
9. Romantism. Romantism Prantsusmaal. Gericault, Delacroix.

Romantism Saksamaal. Sotsiaalsed ja Runge.
rahvuslikud põhjused. Natsareenlased. C. D.
Friedrich, Richter.

10. Realism. Maastikumaal. Saksa Spitzweg, Millet,
maalikunst. Rootsi ja Soome Courbet, Menzel, Zorn
realistid. jt.

Vene maalikunst. Peredviznikud. Peredviznikud
Surikov, Repin,
Levitan.

Balti-saksa realistlik maalikunst.
Historitsism.

11. Eesti rahvusliku kunsti süünd. Köler, Weizenberg,
Akademism ja realism. Adamson.

12. Impressionism Manet, Monet, Renoir,
Sisley, Pissarro,
Degas.

13. Postimpressionism van Gogh, Gauguin,
Cezanne.

14. Juugend W. Morris.
Tarbekunst. Mööbel.
Arhitektuur.

15. Sümbolism Munch, Munthe.

16. Rahvusromantism Põhjamaades

IV õppeaasta

II poolaasta

Õppesisu

-
1. Fovism Matisse, Derain, Vlaminck.

 2. Ekspressionism. Brücke. Blaue Kircher, Nolde, Marc, Reiter Macke.

 3. Kubism Picasso, Braque, Gris, Leger.

 4. Futurism, selle ideoloogia. Marinetti Severini, Boccioni.

 5. Abstraktsionism Kandinsky, Delaunay, Kupka.

 6. Dadaism ARP. Duchamp, Schwitters.

 7. Sürrrealism. A. Breton Dali, Magritte, Miró.

 8. Abstraktne ekspressionism USA-s Pollock (det. Kooning, Motherwell jt.), "Cobra".

 9. Informalism Euroopas Mathieu, Dubeiffet.

 10. Pop-kunst Rauschenberg, Warhol, Johns, Oldenburg.

 11. Op-kunst. Kineetiline kunst Vasarely, Riley.

 12. Minimalism

 13. Land-art

 14. Konseptualism

15. Body-art

16. Hüperrealism

17. Videokunst

18. 20. saj. skulptuur

19. 20. saj. arhitektuur

20. Eesti kunst 20. sajandil Laikmaa, Kr. Raud.

Noor-Eesti.
Rahvusromantism.
Kunstiühing ja
kunstikool "Pallas"
(K. Mägi, A. Vabbe,
N. Triik, E. Wiiralt,
A. Vardi). Eesti
Kunstnikkude Rühm (M.
Laarman, H. Olvi, A.
Akberg, E. Ole).
Eesti kunst
(1940-1950,
1960-1970). Kaasaegne
eesti kunst (80-ndate
lõpp ja 90-ndad).

21. Soome ja Skandinaavia kunst

20. saj.
